

www.jollibread.com

© Del text: 2003, Miquel Arguimbau Latorre

© D'aquesta edició:

2016, Santillana Infantil y Juvenil, S. L. i Edicions Voramar, S.A.

València, 44. 46210 Picanya (València)

Telèfon: 96 159 43 90

ISBN: 978-84-16666-27-0

Depòsit legal: M-39.609-2015

Printed in Spain – Imprés a Espanya

Primera edició: abril de 2016

Directora de la col·lecció:

Maite Malagón

Editora executiva:

Yolanda Caja

Direcció d'art:

José Crespo i Rosa Marín

Proyecto gràfic:

Marisol del Burgo, Rubén Chumillas, Julia Ortega i Álvaro Recuenco

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra només pot ser feta amb l'autorització dels seus titulars, llevat de les excepcions que estableix la llei. Contacteu amb CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra.

***Ai* significa «amor»**

Miquel Arguimbau

Il·lustració de la coberta de

Joan Fernàndez Vicente

jollibre

Als meus pares.

*A tots els xiquets que un dia ho deixen
de ser per convertir-se en adults.*

*A una xica que va adoptar
tots els seus germans.*

A l'amistat i a l'amor.

Trucs paterns

Quan els xics del grup de segon d'ESO ens posem a xarrar, arribem a conclusions que no es poden discutir. Per exemple: tots els xics pensem que Marta és la xica més bonica i la que està més bona, fins al punt que entre nosaltres l'anomenem «la top». D'altra banda, elles, les xiques, coincideixen a assenyalar Marta com la més creguda i presumida de la classe. No hi ha dubte, doncs, que la nostra apreciació, la dels xics, és correcta. Però, a banda d'això, hi ha altres temes en què coincidim totalment els dos sexes: quan els pares ens fan un regal fora de les dates oficials, com pot ser Nadal, l'aniversari o el dia del sant, és que en passa una de grossa i cal posar-se en guàrdia. En casos així, els respectius progenitors ens demanaran alguna cosa, que pot anar des de l'anunci d'un viatge en què no ens inclouran fins a una sol·licitud perquè,

per dir-ho d'alguna manera, *suavitzem* el caràcter o les postures rebels, després d'haver-nos amenaçat reiteradament amb castics que, per experiència, sabem que no es duran a terme mai. Reconec que en el meu cas, no done cap motiu per rebre regals el mes de juny, quan acaba el curs, data molt indicada en què alguns companys sí que reben premis. Dos o tres insuficients són la causa amb què contribuïsc a l'estalvi familiar.

Ara fa quatre anys, quan en tenia quasi onze, els meus pares em van fer un regal *sorpresa*. Em van regalar una Play Station després que ja haguera desistit de demanar-la de mil maneres diferents, entre les quals en recorde algunes de sonades, com la d'estar una setmana o més estudiant com mai no ho havia fet. Tot era arribar a casa i em tanca-va a l'habitació per fer deures i repassar les lliçons. Vaig arribar a la conclusió que Lucas, l'*empollón* de la classe, tenia una vida ben trista. Com que aquella tàctica no va donar el fruit previst –la consola–, vaig decidir canviar-la radicalment, per obrir un període d'uns quinze dies en què el meu comportament fou tan menyspreable que jo mateix em vaig

arribar a odiar. Entre les accions de les quals no em vaig sentir gens orgullós, posaria com a exemple que no s'ha de seguir les de donar una puntada al gosset de la veïna del quart segona, insultar els veïns que es creuaven amb mi –perquè ho feren arribar als pares a les reunions de la comunitat–, obrir a les nits la porta de casa per fer creure que hi havia entrat algun lladre, llançar el contingut de la bossa del fem a l'ascensor i tota una sèrie d'accions que, de veritat, em feien i em fan vergonya quan les recorde. Llavors, després de comprovar que, ni portant-me bé, ni sent horrible, tindria la Play, vaig rendir-me i vaig continuar sent com sempre, és a dir, a estones un xic que semblava meravellós, i a estones un xic impertinent, despreocupat.

9

Fou llavors quan un bon dia vaig veure la consola damunt del llit mentre els pares cridaven alhora «sorpreesaaa!». Aquell regal fou el preàmbul del comunicat oficial a través del qual em vaig assabentar que tindria un germanet –que va ser germaneta– i que amb el pacífic nom d'Àngela està a hores d'ara en l'edat en què ha aconseguit destrossar tot allò que jo cuidava amb molta cura,

des de les grues grogues de metall, fins a la col·lecció de cotxes esportius a escala, passant, per descomptat, per la Play Station, encara que ella jura que la consola «va eixir del calaix a soles i va caure a terra sense que jo la tocara». Si em van fer aquell regal com un stratagema per evitar que sentira gelosia davant l'arribada d'un altre fill, els meus pares ho van encertar de ple. No crec haver sentit mai gelosia de la meua germaneta. Gelosia no. Al cap i a la fi, em divertia traient-li el xupló i mirant com plorava, o posant-li el peu perquè entropessara quan començava a caminar, o pintant conjuntament les parets de casa amb retoladors. Assegure, doncs, que no n'he sentit gelosia mai. Admet, això sí, que quan em va trencar la Play vaig estar a punt de cometre una barbaritat. De fet, em vaig conformar cometent una *barbie-ritat*, deixant sense braços ni cames la seua nina preferida. Com va plorar! No va deixar de vessar llàgrimes fins que la mama li va comprar una altra nina idèntica a la mutilada. Encara hui, recorde Àngela abraçant la nova i immaculada Barbie mentre em feia burla. Però d'això fa alguns mesos, vora un any, i encara que vaig estar temptat

d'exigir justícia i reclamar una Play Station nova, ja que l'agressora havia sigut premiada i la víctima discriminada, vaig optar pel silenci.

Així que, quan fa unes setmanes els pares es van presentar a l'habitació, amb un somriure sospitós i un paquet ben embolicat, el primer que vaig pensar va ser una frase que utilitza la iaia quan veu alguns dels escots generosos de les presentadores de la televisió: «*Aquí hay gato encerrado*». En moments així, presumeix afegint-hi «*no como lo mío, que todo es auténtico*». I és que la iaia Pilar, aragonesa de naixement, segons què ho diu en català, i segons què, en castellà.

Els pares es trobaven allà, agafats per la mà, ensenyant les dents com en un anunci de Colgate, esperant com reaccionava jo. I vaig reaccionar.

–Vos divorcieu? –vaig preguntar amb certa mala llet pròpia dels vora quinze anys. Quan tens catorze anys dius que en tens quasi quinze i et sens més adult.

Es van mirar atònits. Vaig rematar la frase.

–Com que darrerament no discutiu mai, he arribat a la conclusió que passeu l'un de l'altre... I ja se sap...

–Oh, carinyo. –Era la mare la que, atordida i impressionada per les meues paraules, m’abraçava com si jo encara tinguera sis anys–. Què dius, fill? El papa i la mama s’estimen molt i cap dels dos no podria viure sense vosaltres, sense tu i sense Àngela. Veritat, papa?

12 El papa, per demostrar que era certa l’afirmació de la mama, la va agafar per l’esquena i li va fer un bes a la galta.

Per cert, per què els pares s’anomenen respectivament *papa* i *mama* en lloc d’utilitzar el nom de pila, en el cas dels meus, Narcís i Montserrat? I si no es diuen *papa* i *mama* passen automàticament a dir-se *estimada* i *tesor* indistintament. Que jo sàpia, el nom no es perd quan es forma una parella. O sí? Si algun dia tinc un fill amb Marta, ella em dirà *papa* i jo a ella *mama*, i a Montserrat li diré iaia, i a Narcís, iaio?

Vaig agafar el paquet i ells van recuperar el somriure d’anunci de pasta de dents.

–Hem fet números i, si ets responsable i no abuses de...

La mama no va deixar acabar la frase que el papa havia començat.

–Ai, papa, deixa que mire el regal abans de...
parlar... I mai millor dit –va dir satisfeta.

–I tant, tens raó, mama. Au, fill –va dir el papa
fent-me un senyal perquè obrira el paquet.

Una altra consideració. Els pares et diuen *fill* quan van de suaus, de confraternitzar, i per clavar-te un marmoló utilitzen el nom. Bé, vaig esgarrar el paper que embolicava la caixa de cartó i en un segon vaig saber que m'estaven regalant un mòbil. La història es repetia. També en esta ocasió em donaven un regal que ja els havia demanat de mil maneres diferents, sense que cap de les campanyes de xoc, molt més subtils que les anteriors, no haguera donat cap resultat positiu. En citaré algunes: dedicava tot el temps lliure a jugar amb Àngela, i encara pitjor, perquè estiguera contenta feia trampes per perdre al parxís! També em vaig preocupar per la faena dels pares. És curiós, però abans no havia sentit mai la curiositat per la seua jornada laboral, ni per si els agradava o no la professió que tenien. Encara que era una curiositat premeditada i interessada, encara que em movien interessos egoistes, em va agradar aquella relació que vaig establir amb ells. Veges per on vaig saber

que el pare és un magnífic venedor de pisos i que la mare fa una faena bastant desagradable però necessària a l'OTG, és a dir, a l'Oficina de Treball de la Generalitat, que és un lloc on la gent que no té faena ha d'anar a fitxar periòdicament per demostrar-ho i, de passada, assabentar-se de les ofertes del mercat laboral. Cal dir, però, que segons la mare, «quan tinc un electricista a l'atur, només li puc oferir faena com a repartidor de pizzes, i quan em demana faena un ferreter, només tinc places d'oficinista amb coneixements d'informàtica i que domine el francès, l'anglès, l'alemany i el rus oral i escrit». Com deia, al llarg d'uns dies vaig comportar-me com un autèntic germà per a Àngela i com un fill preocupat pels pares. Esgotada esta via agradable, vaig optar de nou per la desagradable. Una vegada més vaig arribar a odiar-me, especialment quan vaig detectar un virus en un llapis USB de l'escola. Vaig endur-me'l a casa i el vaig posar a l'ordinador del pare. El virus va destrossar el disc dur i la reparació va costar, segons el pare, «un ou i part de l'altre». Després d'esta malifeta, vaig desistir d'esta actitud veritablement lamentable. No em llevava del cap el disgust del pare, que maleïa

els virus i «la mare que els va parir» i deia que els informàtics fan el gran negoci creant estes «bestioles». Jo intentava consolar-me pensant que l'antivirus instal·lat a l'ordinador del pare era molt dolent, però no em servia de consol. Després de tres nits patint malsons on un virus que em recordava el pare em devorava el cervell, vaig confessar.

–He sigut jo, pare. Jo vaig introduir el virus al teu ordinador.

15

–T'he dit un fum de vegades que si portes un llapis USB de fora, vages amb compte que no estiga infectat! Bé, ja no hi ha solució. Ens pot passar a tots.

–Ho vaig fer intencionadament.

–Ho vas fer intencionadament?

–Sabia que l'USB tenia un virus.

–Sabies que l'USB tenia un virus? Mama, el teu fill va ficar un virus a l'ordinador sabent que ho feia!

És curiós, recorde que va dir «el teu fill», no «el nostre fill». Per què? Era o no fill del pare? Potser en moments així, els pares –o les mares– reneguen dels fills? Mentre ho pensava, la mare buscava una explicació.

–Però, Gabriel, per què ho vas fer?

–Volia un mòbil.

–El teu fill volia un mòbil i la brometa la pague jo –va cridar el pare mirant cap a la mare–. Ja t’he dit moltes vegades que no et comprarem un mòbil perquè et passes tot el dia enviant WhatsApps i telefonant a tots, que sembleu faves, els joves. No sabeu parlar o què? I que ho sàpies: la factura de l’ordinador te la descomptaré de la paga setmanal –va concloure.

16

Vaig agafar el mòbil i el vaig posar a carregar amb una celeritat que va deixar bocabadats els pares sense deixar de pensar les raons possibles d’aquell suborn, perquè allò, sens dubte, era un suborn. Mentrestant, el pare deia coses com «espere que sigues responsable i que controles les telefonades, vés amb compte amb els jocs gratuïts que sempre s’acaben pagant, no el tingues connectat a classe, te’l robaran, llegeix el llibre d’instruccions...».

Em recordava l’actor que feia de pare en una sèrie de la televisió en un capítol on tot gira a l’entorn del mòbil que regala al fill. Sentia el pare i, encara que l’escoltava, intentava concentrar-me en el que vindria seguidament. Hauria de fer-me el llit cada

matí? Els iaies vindrien a viure a casa i ocuparien la meua habitació? Acabaria dormint en un sofà llit al passadís? Hauria de fer de cangur d'Àngela cada dissabte mentre els pares eixien de festa? Això, segur que era això, des que va nàixer Àngela els pares quasi no havien eixit a sopar i a prendre una copa i ara consideraven que jo ja podia fer-me'n càrrec, de la mocosa. Però de colp, una altra idea em va colpejar el cervell. «Oh, no, ha arribat el moment en què molt solemnement em demanaran que, arribat el cas..., utilitze el preservatiu!»

Em semblava sentir la mare dient: «No tingues pressa per... fer-ho, però arribat el cas... Si vols el pare et pot comprar els primers... Si et fa vergonya anar a la farmàcia... Veritat, papa?»

I també sentia el pare: «Gabriel, ja ets un home, i cal dir les coses pel seu nom. Si ho fas, posa-te'l, per tu i per ella.»

Alguns dels meus amics m'havien explicat que feia poc havien passat per este tràngol i jo estava a punt de ser el següent. I jo quina cara havia de fer? La que donava a entendre que havien arribat tard i que a la motxilla ja portava preservatius? Potser era millor fer un gest de sorpresa i pudor?

La mare va assentar-se al llit. Era el senyal inequívoc que s'acostava el moment fatídic. Vaig empassar-me la saliva. Vaig sentir una poderosa sensació de pudor, de vergonya, però a la vegada també vaig notar una sensació agradable. M'anaven a parlar de sexe com si fóra adult. Ja no era una criatura per a ells. Era gran i em demanaven ser responsable.

–Fill...

Vaig estar a punt de dir que em feia mal la panxa i que, o anava al lavabo o tots ho lamentaríem. No ho vaig fer. Si ja m'afaitava, era en moments com aquells que ho havia de demostrar.

–Fill –va repetir la mare–, el pare i jo fa temps que estem pensant en una cosa molt important. De fet, l'hem parlada junts...

–Deixa'm a mi, Montserrat. Fill –la veu del pare era d'un to diferent de l'habitual, més solemne, com si anara a parlar d'home a home–, la teua mare i jo fa temps que estem pensant en una cosa molt important. De fet, l'hem parlada junts...

Havia repetit la mateixa frase que la mare. Es van mirar amb gest interrogant.

–Deixeu-ho anar d'una vegada! Què m'heu de dir o demanar?

–Demandar? –va dir la mare.

–No deus pensar que t’hem regalat el mòbil per..., per...

–Su-bor-nar-me? –vaig dir amb ironia.

–Com pots pensar una cosa tan..., tan...

–Bruta?

–Un moment, un moment. Rebobinem –va dir la mare–. No es tracta d’un suborn, però... Ben mirat...

–Jo no ho veig així, Montserrat.

–Mira-ho des de la seua perspectiva, Narcís. De colp, li regalem el mòbil que abans li havíem negat tantes vegades.. Recorda l’ordinador... Escolta, Gabriel, fill, hem de dir-te una cosa important i..., bé, volíem començar amb bon peu... A més, ja ets quasi un home i...

L’havia encertat. M’anaven a parlar de les presumptes primeres relacions sexuals. Vaig notar un nuc a la gola.

–Tindrem un germà, vull dir, un fill, un fill que serà el vostre germà, el teu i el d’Àngela –va dir el pare amb certa confusió.

Em vaig sentir alleujat. O siga que es tractava d’això. Bé, almenys Àngela coneixeria què se sent

quan un germà menut et trenca tots els joguets.
Ara li tocaria a ella passar per aquell moment tan delicat.

–Ara entenc per què tens més panxa –vaig dir.

–Tinc més panxa? Si estic més prima!

–Jo et veig més grossa.

–Em veus més grossa, Narcís?

20

–Potser una miqueta, però només de cintura...

Un moment, no ens desviem del tema, Montserrat.

Els pares es van agafar per les mans.

–No serà un germà biològic –va dir ella.

–Però com si ho fóra –hi va afegir ell.

Pausa. Esperaven que reaccionara.

–Llavors –vaig dir–, no estàs més grossa perquè estàs embarassada?

–Oblida els meus «presumptes» greixos, Gabriel!

Has entès el que estem intentant dir-te?

–Que sereu pares per tercera vegada i que jo seré el germà gran d'una família amb tres fills.

El pare va tossir forçadament.

–Entens que el germà nou no serà un germà biològic?

Em vaig rascar el cap com quan alguna cosa m'incomoda.

–A veure. La mare serà fecundada *in vitro* amb esperma d'un altre home perquè tu, pare, tens algun tipus de problema..., funcional...? O tal vegada heu pensat adoptar una criatura? –vaig dir això convençut que riuriem com si es tractara d'un acudit.

–Adoptarem una criatura –van dir alhora.

Silenci. Crec que vaig arrancar-me uns pèls de les celles.

21

No em podia fer el sorprés ja que els pares havien parlat del tema, ho havien comentat com una possibilitat, i fins i tot, i amb molta delicadesa, me n'havien demanat el parer. Però una cosa és que et demanen el parer sobre un tema que et sembla llunyà, com un projecte a llarg termini, i l'altra que et trobes els pares confirmant que allò que semblava una hipòtesi serà realitat.

Quan en alguna ocasió m'havien dit: «T'agradaria tindre un germà adoptat?», jo havia reaccionat amb certa indiferència. Al cap i a la fi, els fills no decidim quants germans volem tindre, són els pares els qui et donen més o menys germans en funció del que ells decideixen. Aquella era una bona nova, sens dubte, i en vaig ser conscient per l'expressió dels pares, per la manera de comunicar-me-la, però

malgrat tot, m'havien agafat en fora de joc. Això ja anava de veritat, i les coses, quan van de veritat, és quan adquireixen la importància real. És cert que, darrerament, aprofitant les converses que teníem mentre dinàvem o sopàvem junts, els pares feien referència a les notícies relatives a les adopcions. «Sabeu que la majoria d'adopcions fetes ací procedeixen de la Xina?» «He vist una entrevista a la televisió on eixia aquella presentadora tan prima de TV3, la Francesca Fosalba, que ha adoptat una criatura...» Tot allò era una manera d'introduir-me en el tema, però jo en passava una miqueta, com si no fóra cosa meua. Ben mirat, adoptat o no, un germà arriba i ja està. O almenys això volia pensar mentre, després d'arrancar-me més pèls de les celles, em rascava l'orella.

Em fastiguejava que els pares em miraren, es miraren i em tornaren a mirar, em sentia incòmode. Hauria pogut fer un somriure i dir: «Redell, que bé, tindrè un altre germà», però no, vaig deixar que eixira la reacció més destrellatada, la menys emotiva...

–Adoptareu una criatura? –vaig dir quasi cridant.

–Adoptarem una criatura... Tu també, Gabriel.

–Jo seré pare?

–No, seràs germà... Ja ho ets, però tindràs un altre germà... En este cas, adoptat.

–Germà... o germana?

–No ho sabem. Bé, probablement, germana.

–I si és germà dormirà amb mi i si és germana ho farà amb Àngela? –vaig dir per dir alguna cosa.

23

–No ho sabem... No ho hem pensat... Bé, sí, supose que si és xiquet...

–Que siga xiqueta! –ara sí que vaig cridar.

La mare es va posar tendra; mare, vaja.

–Hi ha moltes criatures, xiquets i xiquetes, que han nascut sense sort. Vull dir que no coneixen els pares i que viuen en llocs horribles, passen gana i set, no aniran mai a l'escola. El pare i jo necessitem que ens dones suport, que ens ajudes, que ens compregues. Creiem que ho podràs entendre.

Hauria preferit que em parlaren dels preservatius. La mare estava a punt de vessar unes llàgrimes. Em vaig alçar d'un bot.

–Molt bé. M'ho pensaré.

–Pensar-t'ho? –va dir el pare molt estranyat.

–Sí, m’ho he de pensar, així de colp... Què voleu que vos diga? Estic a punt de tindre un germà adoptat. O és que vosaltres ho heu decidit fa un moment? Vos heu mirat i heu dit: «I si adoptem una criatura?» Suppose que fa temps que hi doneu voltes. De fet, fa temps que feu comentaris. Jo també necessite temps... Un germà adoptat...

24

–Este és el quid de la qüestió, Gabriel. Hem d’esborrar per sempre esta idea.

–Llavors, no l’adoptareu?

–Vull dir –va aclarir el pare– que hem d’esborrar el concepte *adoptar*. Serà un fill, sense cap qualificatiu, un fill, com ho sóc jo dels meus pares, com ho sou tu i Àngela.

–Anem a pams. Si fóra un fill engendrat com Àngela i jo –vaig sentir una miqueta de vergonya quan vaig dir això–, em demanaríeu ajuda i comprensió?

No van respondre. Els vaig veure veritablement afectats, com preguntant-se si feien alguna cosa malament.

–I una altra cosa. Si no haguéreu decidit tindre un fill o una filla adoptada, ara mateix jo hauria tingut mòbil?

Aquella frase encara els va afonar una miqueta més. Per una vegada vaig reaccionar amb rapidesa.

–Supose que no. Em va agradant això de tindre un germà o una germana adoptada. De moment, ja tinc mòbil –vaig dir en un to de complicitat que els va alleujar visiblement.